

Misionar koji je hodao sa siromašnima u Bengal

*Irudhaya Jothi SJ**

Ante Gabrić, često nazivan “apostolom Sundarbansa” bio je hrvatski isusovački svećenik čiji su život i poslanje trajno obilježili Katoličku crkvu u istočnoj Indiji. Rođen 28. veljače 1915. u Metkoviću. Bio je posljednji od devetero djece u obitelji pobožnih katolika. Majka je vodila obitelj u dnevnoj molitvi i naučila je djecu vrijednostima samoodricanja, žrtve i velikodušnosti — načela koja su oblikovala u njemu misionarski žar i isposnički način života.

Odazvao se je dubokomu duhovnomu pozivu te je ušao u Družbu Isusovu, a u svojoj 23. godini otišao je u Indiju — u zemlju koju je kasnije nazivao domovinom. Zareden je 21. studenoga 1943. u crkvi St. Mary's, Kurseong, na području Darjeelingu u Bengal. Od samoga početka njegovu je službu obilježilo “vodstvo služenjem” po uzoru na Krista. Poznat je bio po neumornoj pastoralnoj brizi, često prelazeći noću preko rijeka ili pješakeći kilometrima kako bi se odazvao nekomu u potrebi.

Gabrićeva duhovnost bila je duboko euharistijska. Sveta misa nije za njega bila puki ritual — bila je srce svakodnevnoga života te je napajala njegovu službu. Zagrljio je siromaštvo, živio jednostavno, redovito postio te sudjelovao u teškoćama siromašnih. Vjerovao je da je novac oruđe za služenje drugima, a ne nešto što se akumulira. Poticao je velikodušnost i upozoravao na zgrtanje materijalnoga.

Njegov pristup misijskoj službi bio je cjelovit. Gabrić je gledao na svoje zvanje kao obraćanje pozornosti, ne samo na duhovne, nego i materijale kao i društvene potrebe. Održavao je veze sa svjetskom mrežom prijatelja i dobročinitelja s preko 600 pisama, koja su sada priznata kao dio hrvatskoga književnoga nasljeđa i svjedočanstvo mostova preko kultura što ih je gradio.

Gabrić je imao duboko prijateljstvo sa sv. Majkom Terezom iz Kolkate, albanskom časnom sestrom koja je govorila hrvatski i bila mu srodna duša u službenju najsiriromašnijim među siromašnima u Bengal. Njih dvoje poticali su jedan

* Irudhaya Jothi SJ iz isusovačke pokrajine Kolkate, gdje je službu obnašao Ante Gabrić SJ, ima ključnu ulogu u promoviranju Gabrićeve ostavštine. Kao vice postulator njegove kauze za kanonizaciju i autor knjige *The Apostle of the Sundarbans* o. Jothi pomaže rasvijetliti život i poslanje isusovca čija je vjera preoblikovala jedno od najudaljenijih područja svijeta. Ovaj članak objavljen je pod naslovom *The Missionary Who Walked with the Poor in Bengal* 19. svibnja 2025. u elektroničkom izdanju časopisa *La Croix International*, <https://international.la-croix.com/religion/the-missionary-who-walked-with-the-poor-in-bengal> (pristupljeno 27. svibnja 2025.). S engleskoga jezika prevela Vesna Borović.

drugog u njihovim misijama. Gabrićeva poniznost, radost i nepokolebljiva vjera osvajali su zajednice kojima je služio i učinili da ga poštuju braća misionari, kao i crkveni vode.

Umro je 20. listopada 1988. u župi Maria Palli, koju je osnovao. Njegov grob postao je hodočasničko mjesto za ljude svih vjera koji traže njegov zagovor. Godine 2015. Zagrebačka nadbiskupija otvorila je kauzu beatifikacije, te ga je proglasila slugom Božjim. Njegov život i dalje nadahnjuje kao primjer misijskoga nasljedovanja Krista ukorijenjenoga u ljubavi, žrtvi i povjerenju u Boga.

Misija koja je preobrazila Bengal

Gabrićevo nasljeđe utkano je u Crkvu u Bengalu, kao i u zajednice Sundarbansa, na zabačenoj delti mangrova na području Bengala. Stigao je u Indiju 1938. godine te je proveo pet desetljeća služeći u župama Basanti, Morapai i Maria Palli, često ploveći teškim terenima delte Gangesa. Njegov pristup bio je revolucionaran — kombinirao je evangelizaciju s konkretnim društvenim razvojem.

Predvodio je napore za izgradnju cesta, zdravstvenih centara, studentskih domova i škola za obespravljenе. Nadgledavao je također izgradnju i renovaciju crkvi i samostana, te je osiguravao da se duhovna infrastruktura podudara s materijalnom potporom. Zahvaljujući njegovim inicijativama tisuće su dobile pristup obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti i hrani.

Za vrijeme trajanja bengalske gladi godine 1967. Gabrić je organizirao program hranjenja kojim je nahranio 22.600 djece u 155 škola i 28 sela. Njegova sposobnost mobiliziranja sredstava te vođenja pomoći spašavala je živote i utvrdila ulogu Crkve u služenju ranjivima. Bio je redoviti posjetitelj bolesnih, starijih i nemoćnih te im je nudio materijalnu kao i duhovnu potporu.

Gabrić je također davao prioritet sudjelovanju laika i lokalnomu vodstvu. Poučavao je katehete, poticao uključivanje laika u život župe i njegovao je osjećaj vlasništva unutar zajednica. Njegova posvećenost školovanju djevojaka i marginaliziranim skupinama imala je trajan učinak na društveni razvoj na tom području.

Njegov utjecaj nadilazio je katoličke krugove. Gabrić je gradio odnose s državnim službenicima, lokalnim vođama i ljudima svih vjera. Njegov integritet i predanost donijeli su mu veliko poštovanje. Danas njegov grob u župi Maria Palli ostaje mjesto molitve za hinduse, muslimane, kao i za kršćane.

Mnoge ustanove koje je osnovao nastavljaju služiti siromasima i njegov primjer nadahnjuje novu generaciju svećenika, redovnika i laičkih vođa. Biskup Shyamal Bose iz grada Baruipur, koga je Gabrić i krstio, govori o Gabrićevu temeljnom utjecaju na njegovo zvanje.

Majka Tereza jednom je izjavila: “Što je sve Gabrić učinio u Bengal... trebali biste otići tamo i vidjeti. To se ne može riječima izraziti. Donio je Isusa u srca mnogih u Bengal. Donio je Isusa i Mariju obiteljima koje sada žive radosno.”

Njegova ostavština živi ne samo u građevinama i programima, nego i u životima preobraženim njegovom ljubavlju i služenjem.

Što život znači katolicima današnjice

Gabrićev život nudi moćne pouke katolicima koji su u svijetu podložnom brzim promjenama, a koji je oblikovan materijalizmom i socijalnom fragmentacijom. Njegov primjer je izazov vjernicima da prigrle vjeru koja je duboko duhovna, a opet se aktivno suočava s ljudskom patnjom.

Iznad svega Gabrićev je život svjedočanstvo snage sebedarne ljubavi. U eri koja često daje prioritet ugodi i osobnomu uspjehu, on je pokazao da istinsko nasljedovanje Krista znači žrtvu, služenje i spremnost susretati ljude tamo gdje jesu i otići tamo gdje je potreba najveća. Svakodnevno prigriliti siromaštvo, jednostavnost i samoobuzdavanje svjedočenje je koje proturječi današnjoj kulturi, pozivajući vjernike da ponovno otkriju radost življenja za druge.

Gabrićeva duhovnost ukorijenjena je u euharistiji koju je prihvaćao kao izvor i vrhunac kršćanskoga života. Za današnje katolike, njegov primjer poziva nas na obnovljenu zahvalnost i poštovanje prema sakramentima i prema molitvi kao izvoru osobne misije. Pokazao je da autentična duhovnost nije bijeg od svijeta, nego izvor snage za djelovanje koja preobražava. Njegov život ohrabruje katolike na integriranje molitve i služenje, na kontemplaciju i djelovanje u njihovim svakodnevnim životima.

Gabrićev model vodstva služenjem ostaje relevantan u vremenu kada se institucionalni autoritet promatra sa skepsom. Vodio je putem poniznosti i suosjećanja, uvijek stavljajući druge ispred sebe samoga. Pokazao je da vodstvo u Crkvi nije povezano ni s moći ni ugledom, nego pranjem nogu, brigom za izgubljene i izgradnjom zajednice. Taj je model nužno potreban u današnjoj Crkvi, gdje se vjerodostojnost i povjerenje moraju ponovno izgrađivati putem autentičnoga svjedočenja i služenja.

Gabrićeva posvećenost socijalnoj pravdi i integralnomu razvoju ljudske osobe moćan je govor upućen suvremenim problematikama. Cjelovit pogled na misije — integriranje evangelizacije sa socijalnom pravdom — izaziva katolike na suočavanje s problematikom siromaštva, nejednakosti i ekskluzije. Njegov rad na području obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi nudi nacrt za poslanje Crkve u suvremenom svijetu. Katolici su danas pozvani, kao i Gabrić, biti izvršitelji promjena radeći za pravednije i milosrdnije društvo.

Gabrićeva sposobnost njegovanja međureligijskih odnosa još je jedna trajna pouka. U svijetu često obilježenim raskolom, gradio je mostove i živio evanđelje putem poštovanja, dijaloga i suradnje s ljudima svih vjera, te na taj način prikazivao zvanje Crkve da bude znakom jedinstva i mira. Njegov grob posjećuju ljudi svih religija i stoji kao znak poziva Crkve da bude dom za sve.

Kroz sve to, Gabrić je ostao ukorijenjen u nadi. Unatoč teškoćama i osobnoj žrtvi, ostao je vjeran svojemu poslanju, uzdajući se u Božju providnost. Katolicima koji se suočavaju s teškoćama u svojem životu ili u životu Crkve njegov je primjer podsjetnik da je svetost moguća, da je svaki čin ljubavi važan i da će sjeme posijano u vjeri donijeti plod u vrijeme koje Bog odredi.

Na kraju, Gabrićeva je ostavština poziv na svetost, služenje i solidarnost. Njegov život nastavlja nadahnjivati katolike da donose Krista u svijet svojom hrabrošću, kreativnošću i samilošću — upravo onako kako je on to činio u Sundarbansu prije više desetljeća.